

Sada Rostliny, živočichové, biotopy

Kat. číslo 104.0028

CONATEX – DIDACTIC UČEBNÍ POMŮCKY s.r.o. – Velvarská 31 – 160 00 Praha 6

Tel.: 224 310 671 – Tel./Fax: 224 310 676

Email: conatex@conatex.cz – <http://www.conatex.cz>

Dílo a jeho části jsou chráněny autorským právem.
Dílo ani jeho části se nesmí bez takového souhlasu skenovat ani umístit v síti nebo jinak veřejně zpřístupnit.
To platí také pro intranet ve školách a ostatních vzdělávacích ústavech.

Neručíme za škody, které vzniknou při použití materiálů v rozporu se stanoveným účelem.

Obsah

Přehled jednotlivých dílů	4, 5
Přehled drobných dílů	6
Plán uspořádání	0
7	
Popisy pokusů	8–37

Stavba a životní projevy rostlin

1. Zkoumání květu	8
2. Zkoumání kořenového příjmu vody	10
3. Zkoumání vylučování vody u rostlin	11
4. Zkoumání vedení vody v rostlinách	12
5. Zkoumání fazolového bobu	14
6. Důkaz přítomnosti škrobu v klíčcích	15
7. Pozorování klíčení fazolového bobu	16
8. Pozorování kořenových vlásků	18
9. Zkoumání podmínek pro klíčení	19

Voda jako biotop

10. Stanovení průhlednosti vody do hloubky	20
Stanovení kvality vody podle zakalení, zbarvení a zápachu	22
11. Měření teploty vody v rozdílných hloubkách	24

Půda jako biotop

12. Zkoumání půdních typů	26
13. Stanovení různých půdních složek	28
14. Stanovení obsahu půdního humusu	30
15. Stanovení hodnot pH v půdních vzorcích	32
16. Zjištění obsahu vápníku v půdních vzorcích	34
17. Zkoumání živočichů v půdních vzorcích	36

Další pokusy k této celkové oblasti témat nabízíme v sadě 1040026 „Cesta do mikrosvěta“.

Přehled jednotlivých dílů

Obr. č.	Počet	Název výrobku	Obj. č.
1	1	Deska k měření průhlednosti (a) s přídržnou tyčí (b) a dvojitou sponou (c)	22055
2	3	Sklenička se šroubovacím víčkem.....	8209
3	3	Polyetylenová lahev	61129
4	1	Plastová hadička se spojkami	22052
5	1	Stříkačka	16369
6	3	Hodinové sklíčko	60040
7	4	Miska na klíčení	13278
8	1	Rychlováha (a) s miskou (b)	17800
9	1	Dvojitá miska	17710
10	1	Kovový tavicí kelímek	14030
11	1	Trojnožka	16313
12	1	Kleště na kelímek	14012
13	1	Čajová lžička	13197
14	1	Fóliový sáček	22056
15	1	Sada filtračního papíru	61076
16	1	Barvivo, červené	12921
17	1	Sada testovacích proužků WATESMO	87145
18	1	Rostlinný olej	19217
19	1	Sada proužků pro testování pH	87160
20	1	Roztok jodidu draselného	92535
21	1	Keramická drátěná síť	14025
22	1	Lihový hořák	64149
23	2	Odměrný válec	63033
24	1	Stojan na zkumavky	17702
25	1	Teploměr	48185
26	1	Lupa s třemi čočkami	17613
27	3	Zkumavka, plast	17680
28	1	Provázek s 10 značkami hloubky	22039
29	1	Žáruvzdorná podložka	14010

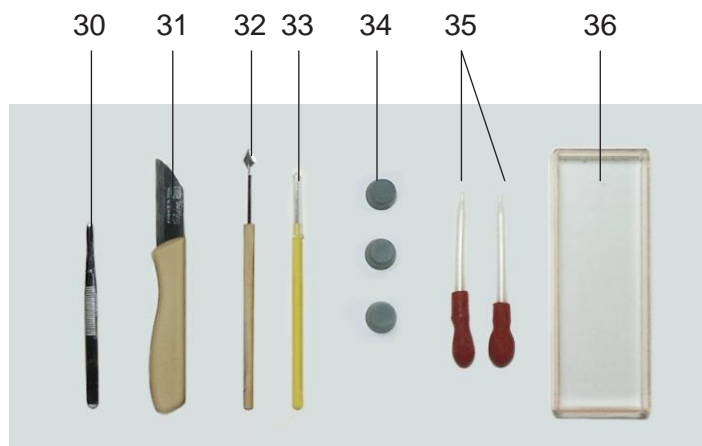
Všechny výrobky si lze dodatečně objednat v jednotlivých nebo malých baleních.
Objednací list naleznete na straně 38 a 39.

Navíc potřebujete:

vodu, destilovanou vodu, psací papír, psací tužku, kreslicí papír, pastelky, lihový fix, kancelářské sponky, květy (třešeň, jablonoň, tulipán), čerstvé listy, fazolové boby, semena řepičky, zeminu, malou rostlinku s kořínky (např. „netýkavku tureckou“), bílé macešky nebo bramboríky, různé vzorky půdy, vzorky vody z rybníků, potoků, tůní, síta (obj. č.: 89280), ochranné rukavice, ochranné brýle, 10% kyselinu solnou

Přehled malých dílů

Obr. č.	Počet	Název výrobku	Obj. č.
30	1	Pinzeta	17630
31	1	Nůž	17656
32	1	Lancetová jehla	89259
33	1	Preparační jehla	17621
34	3	Gumová zátka 18/14	62101
35	2	Pipeta, plast	12875
36	1	Plastová krabička	75093

Všechny výrobky si lze dodatečně objednat v jednotlivých nebo malých baleních. Objednací list naleznete na straně 38 a 39.

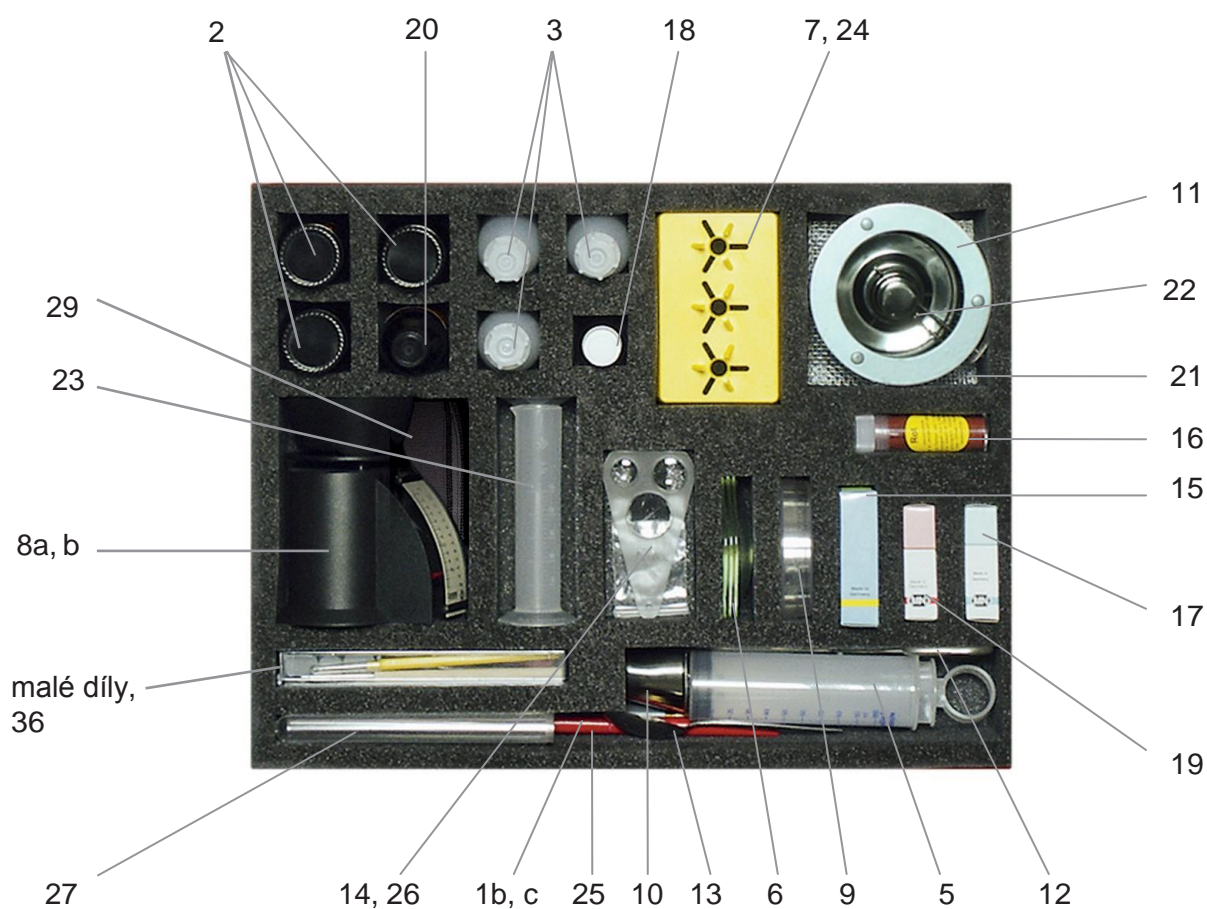
Pozor! Všechny pokusy, při nichž slouží jako zdroj tepla lihový hořák, je nutno provádět na přibalené žáruvzdorné podložce.

U některých pokusů s materiály a přístroji se používá jako zdroj tepla otevřený oheň a vznikají vyšší teploty a vodní pára. U těchto pokusů je proto nezbytná mimořádná pečlivost a opatrnost, aby nedošlo k úrazům v důsledku popálení a opaření.

Zahřáté předměty nechte po použití vychladnout! Do kufříku uklidte jen vychladnuté a očištěné předměty!

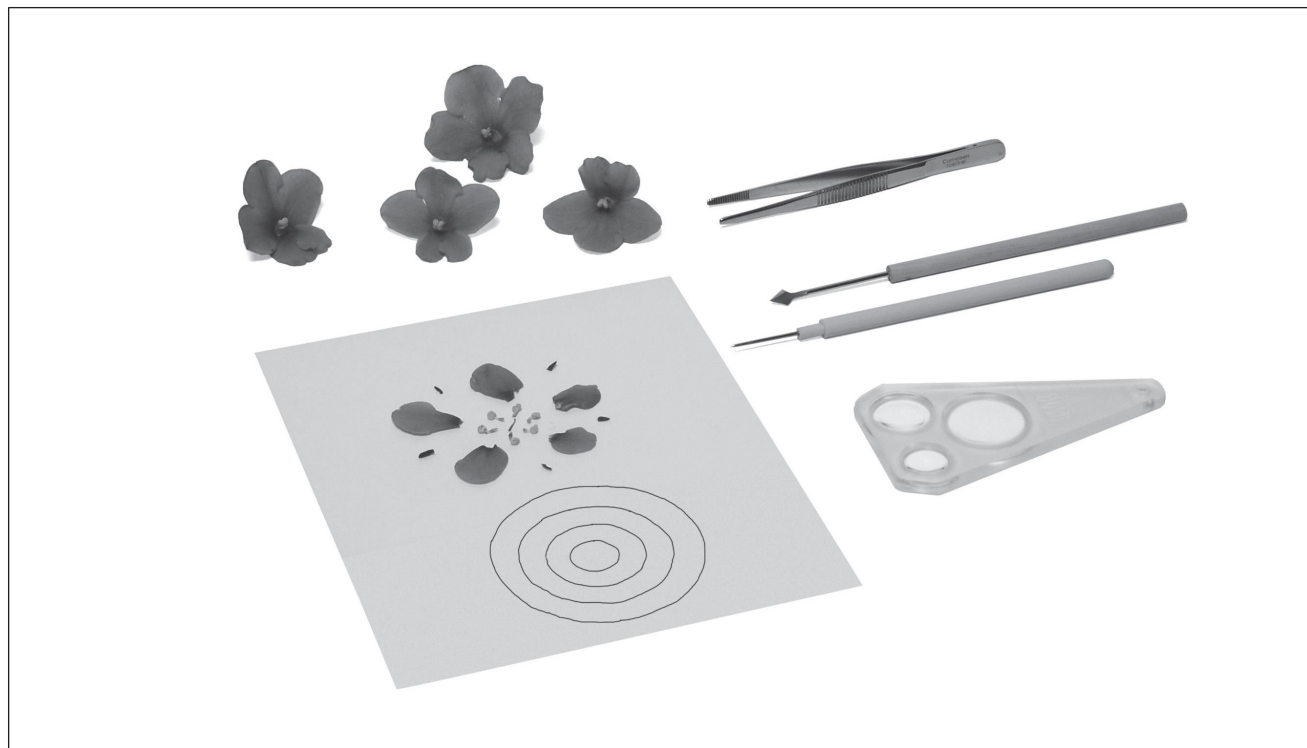
Plán uspořádání

Informace k uložení:

Desku k měření průhlednosti vody (1a) a plastovou hadičku (4) uložte mezi víko a pěnovou desku. Provázek se značkami hloubky (28) položte na pěnovou vložku.

1. Zkoumání květu

Materiál

Lupa s třemi čočkami	26	<i>Navíc potřebujete:</i>
Pinzeta	30	květy (třešeň, jabloň, tulipán)
Lancetová jehla	32	kreslicí papír
Preparační jehla	33	pastelky

Provedení pokusu

Prohlédněte si květy nejprve důkladně pod lupou. Přitom dejte pozor zejména na uspořádání jednotlivých částí květů.

Poté květ pomocí pinzety a preparační jehly postupně rozdělte na kusy. Začněte přitom z vnější strany. Části květu položte na podložku tak, aby byly uspořádané do květu (zvenčí směrem dovnitř). Silně upevněné části květu můžete odříznout pomocí lancetové jehly.

Poskládaný obrázek květu nakreslete do horní části kreslicího papíru a k jednotlivým částem květu připojte popisky.

Do dolní části kreslicího papíru načrtněte rukou (kružítka není třeba!) okolo jednoho středového bodu čtyři různě velké kruhy tak, aby jednotlivé linie kruhů měly mezi sebou vzájemný odstup cca 2 cm.

Pokuste se jednotlivé části květu přiřadit podle jejich uspořádání v květu příslušné oblasti mezi liniemi kruhů.

Otázky

- Jak se nazývají vnější části květu?
- Jakou barvu mají vnější části květu téměř u každé květiny?
- Jakou funkci mají vnější části květu?
- Jak se nazývají části květu, které jsou obaleny nebo obklopeny vnějšími částmi?
- V jakých barvách se vyskytují tyto části květů u různých květin?
- Jakou funkci mají tyto části květů pro květinu?
- Jak se nazývají části květu, které jsou směrem zvenčí dovnitř umístěny na třetím místě?
- V jakých barvách se vyskytují tyto části květu u téměř všech květin?
- Jakou funkci mají tyto části květu pro rostlinu?
- Jak se nazývají části, které se nacházejí v centru květu?
- V jakých barvách se mohou vyskytovat tyto části květu u různých květin?
- Jakou funkci mají tyto části květu pro rostlinu?
- Jaký význam má celý květ pro květinu?
Jak plní svůj úkol?

2. Zkoumání kořenového příjmu vody

Materiál

Rostlinný olej	18
Odměrný válec, 2x	23
Pipeta	35

Navíc potřebujete:

vodu
malou rostlinku s kořeny
(např. „netýkavka turecká“)

Provedení pokusu

Postavte oba odměrné válce v místnosti na světlé místo vedle sebe na podložku. Do jednoho ze dvou válců nalijte 20 ml vody.

Kořeny rostlinky pokud možno šetrně opláchněte pod tekoucí vodou tak dlouho, dokud z nich není odstraněna veškerá zemina. Poté rostlinu umístěte do vodou naplněného odměrného válce tak, aby se kořeny zcela nacházely pod vodní hladinou.

Do druhého odměrného válce nalijte nyní tolik vody, aby v obou válcích dosahovala hladina stejné výšky. Pomocí pipety odeberte ze zásobní láhve velmi malé množství oleje a opatrně je po straně aplikujte na vodní hladinu vedle rostliny. Ve druhém odměrném válci rovněž přidejte velmi malé množství oleje na vodní hladinu.

Výšku hladiny v obou válcích zapisujte s uvedením data a času. Výšku hladiny kontrolujte a zapisujte v hodinových intervalech po dobu přibližně dvou dní.

Datum													
Čas													
Výška hladiny s rostlinou [ml]													
Výška hladiny bez rostliny [ml]													

Otázky

- Jaký úkol má tenká olejová vrstva na hladině vody v obou odměrných válcích?
- Mění se výška hladiny v odměrném válci bez rostliny? Pokud ano, co by mohlo být příčinou?
- Mění se výška hladiny v odměrném válci, v němž se nachází rostlina? Pokud ano, co by mohlo být příčinou?

3. Zkoumání vylučování vody u rostlin

Materiál

Fóliový sáček	14
Testovací proužky	
WATESMO	17
Pipeta	35

Navíc potřebujete:
vodu
čerstvé listy
kancelářské sponky

Provedení pokusu

Upozornění: U tohoto pokusu musíte mít ruce vždy zcela suché!

Pro tento pokus potřebujete dva celkem 10 cm dlouhé testovací proužky WATESMO. Otočte přitom otočnou zadní stranu zásobníku nejprve doleva (proti směru chodu hodinových ručiček) a vytáhněte 5 cm proužek. Poté zadní stranu otočte doprava (ve směru chodu hodinových ručiček) a proužek odtrhněte. Připravte rovněž druhý proužek.

Na první testovací proužek naneste pipetou na různá místa malou kapku vody a pozorujte reakci. Druhý testovací proužek uprostřed přehněte a přeložte. Mezi složené části proužku vložte čerstvý list a proužek i s listem zasuňte naplocho do fóliového sáčku. Pomocí několika kancelářských sponek obsah v sáčku zajistěte proti vyklouznutí. Přibližně po 10 minutách vyjměte proužek s listem z fóliového sáčku. Části proužku rozevřete a list odstraňte. Zjistěte, zda na částech proužku došlo k nějakým změnám.

Otázky

- K jakým změnám došlo na prvním testovacím proužku na místech, která byla v kontaktu s vodou?
- K jakému prokazování lze tyto změny použít?
- Jaké změny se vyskytují na druhém testovacím proužku na místech, která přišla do styku s listem?
- Co ukazují tyto změny? Co dokazují?
- Jak by se mohla prokázaná látka dostat z listu ven?
- Proč potřebují listnaté stromy ke svému růstu a prospívání neustálé zásobování prokázanou látkou?